

Loopbaanoriëntatie verplicht

Vernieuwing *examenprogramma* vmbo

Vmbo-leerlingen volgen vanaf augustus 2016 een vernieuwd examenprogramma. Breder van opzet en flexibeler. De eerste scholen doen ervaringen op.

Loopbaanoriëntatie hoe doe je dat? Hoe leg je loopbaancompetenties vast in een dossier? Pilotscholen wisselen ervaringen uit.

Het examenprogramma voor het vmbo wordt vernieuwd. “Die is best ingrijpend”, zegt teamleider Eliene Schuinder. “Het is veel breder van opzet. En het beroepsgerichte deel is beter herkenbaar.” Met twee collega’s van het vmbo in Assen (Terra) is ze op maandag 12 januari aanwezig op een van de werkbijeenkomsten van de pilot voor het profiel Groen. Een tiental pilotscholen, locaties van aoc’s en scholen van de Vereniging Buitengewoon Groen (VBG), werken in een tweejarig project met het concept-examenprogramma zoals dat in mei 2014 is vastgesteld. De pilotscholen doen vanaf augustus-

tus ervaring op met het eerste concept van het vernieuwde examenprogramma.

Loopbaanoriëntatie

Vanaf augustus 2016 zullen alle vmbo-scholen het nieuwe examenprogramma invoeren. Leerlingen beginnend in leerjaar 3 volgen dan een nieuw programma. Het huidige examenprogramma dat gebaseerd is op landbouwbreed of een van de zeven vakrichtingsvakken verdwijnt. Er komt een profiel groen (zie kader) dat uitgewerkt is in vier verschillende profieldelen. Het concept examenprogramma beschrijft wat een leerling moet kennen en kunnen.

Naast algemene en professionele kennis en vaardigheden, neemt LOB (LoopbaanOriëntatie en – Begeleiding) een belangrijke plek in in dat programma. “Dat is echt nieuw”, zegt Karen Laarveld, die namens de AOC Raad de pilot coördineert. Leerlingen moeten hun eigen loopbaan vormgeven en dat moeten ze vastleggen in een loopbaandossier. Maar hoe pak je dat aan? Daarover praten de pilotscholen vanmiddag in Arnhem. Jasper Nederlof van Edudelta College in Middelharnis laat zien hoe docenten op zijn school leerlingen in klas 1 en 2 introduceren in de beroepswereld. Als ondersteuning voor LOB gebruiken ze een digitaal platform zodat leerlingen en docenten de voortgang kunnen volgen. Lentiz doet het anders, zegt Ton Berkhout van het Flora College in Naaldwijk. Leerlingen in het 3e jaar krijgen gerichte opdrachten tijdens hun stages. Via een intensieve begeleiding volgt de school de voortgang. De twee korte presentaties roepen discussie op. “Mag je leerlingen sturen in hun beroepskeuze? Je moet toch ook rekening houden met het beroepsperspectief?” In groepjes wisselen de scholen ervaringen uit.

Syllabus

Door LOB structureel op te nemen in het vernieuwde examenprogramma, willen de opstellers zorgen dat leerlingen betere keuzes voor vervolgopleidingen maken en dat ze beter toegerust zijn op de arbeidsmarkt. Om leerlingen ruimte te geven hun eigen talenten te ontplooiën, is de opzet breder. En de verschillende keuzedelen maken het programma ook flexibeler voor leerlingen. “Dat is waarom we als pilotschool deelnemen”, zegt Tonja Heeren van het Elde College uit Schijndel. “We zien kansen. We kunnen beter aansluiten bij de interesses van leerlingen.” Nadat scholen hun ervaringen hebben uitgewisseld over LOB, vraagt Karen Laarveld aandacht voor de conceptsyllabus. Als toelichting op het examenprogramma is het een belangrijk document. De examenstof is er in uitgewerkt. Er staat in wat leerlingen moeten kennen en kunnen voor hun centrale examen. CITO maakt het CSPE (Centraal Schriftelijk en Praktisch Examen) op basis van de syllabus. “Het is dus een belangrijke bron en hulpmiddel voor docenten en voor ontwikkelaars van toetsen en leermiddelen”, zo legt Laarveld uit. Laarveld roept iedereen op de syllabus heel kritisch door te nemen. “Is dit wat

EXAMENPROGRAMMA

Het nieuwe examenprogramma bestaat uit een

- Gemeenschappelijk deel: vijf algemeen vormende vakken en een rekentoets.
- Profieldeel: een profielvak en twee algemeen vormende vakken. Het profiel omvat 50% van het beroepsgerichte examenprogramma van de leerling en wordt afgerond met één centraal examen.
- Keuzedeel bestaande uit keuzevakken en eventueel schoolspecifieke onderdelen. BB- en KB-leerlingen kiezen vier keuzedelen, GL-leerlingen kiezen twee keuzedelen naast twee aangegeven profieldelen. De keuzedelen samen vormen 50% van het beroepsgerichte examenprogramma van de leerling en worden in een schoolexamen getoetst

Profielmodulen

Voor het profiel Groen zijn vier profielmodulen in ontwikkeling:

- Groene productie
- Tussen productie en verkoop
- Vergroening stedelijke omgeving
- Groene vormgeving en verkoop

je van je leerlingen mag verwachten? Is het niveauonderscheid tussen de leerwegen duidelijk? En is het profiel uitvoerbaar in 400 uur?”

Regiobijeenkomsten

Laarveld hoopt dat de pilotscholen de opmerkingen insturen. “Doel van de pilot is te checken of het examenprogramma uitvoerbaar is. Het is belangrijk dat juist ook de pilotscholen, die immers al werken met het programma, er goed naar kijken. Op basis van deze raadpleging komt er een verbeterde syllabus. Die syllabus vormt de basis voor de makers van de examens van 2016. Dat zijn de examens waar de leerlingen op de pilotscholen mee te maken krijgen.”

De bijgewerkte syllabus zal in mei 2015 beschikbaar komen. Scholen die niet in de pilot meedraaien, kunnen natuurlijk kijken wat in de huidige syllabus staat. Laarveld raadt die scholen aan de ontwikkeling goed te volgen en te leren van de ervaringen van de pilotscholen. Dat kunnen ze doen via de website (vernieuwingvmbo.nl), door zich te abonneren op de nieuwsbrief of door deel te nemen aan de regiobijeenkomsten. ■

Meer links en downloads vindt u op groenonderwijs.nl.